

opusdei.org

# Učiniti centar domom (I)

Otvoreni, svijetli, radosni domovi: to je ono što Bog želi. Ovo je prvi dio razmatranja o obiteljskom životu unutar centara Opusa Dei.

11.12.2023.

*Draga kćeri, da ti potražim mirno mjesto gdje bi mogla biti sretna? (Ruta 3,1). Ove osjećajne riječi koje je Noemi uputila svojoj nevjesti Ruti obuhvaćaju univerzalnu čežnju za domom. To je mjesto gdje se osjećamo voljenima i shvaćenima,*

mjesto gdje iznova dobivamo snagu. Sveti Josemaría vidio je obitelj u ovom svjetlu: Svaka bi kršćanska kuća trebala biti oaza vedrine, u kojoj se usprkos sitnim neslaganjima osjeća ona duboka i iskrena ljubav i onaj duboki mir, koji je plod stvarne i žive vjere. (1)

Hebrejska riječ "*bayit*" koja znači kuća ili građevina, u Bibliji se također koristi za obitelj. Tako se, primjerice, "Jobov dom" (usp. *Jer* 2, 4) i "Izakov dom" (usp. *Amos* 7, 16) odnose na dinastije tih patrijarha. U modernim jezicima koncept doma često označava pripadanje obitelji. Kad kažemo da je netko iz određenog doma, to znači više od same lokacije; predstavlja stabilnu, bezuvjetnu i nesebičnu vezu koja nam omogućava da se spoznamo kao osoba, otvoreni svijetu. Znaju da imaju utočište i bezuvjetnu ljubav u tom domu; voljeni su samo zato što su dijelom tog doma.

## ***Bit će kao dom***

Pripadanje domu dio je identiteta osobe. U Opusu Dei, znamo da smo dio te "obitelji među obiteljima" (2) koju čini Crkva. "Svi mi u Opusu Dei," pisao je sveti Josemaría, "činimo jedan dom: razlog zbog kojeg činimo jednu obitelj nije činjenica da živimo pod istim krovom. Poput prvih kršćana, mi smo *cor unum et anima una* (Djela 4,32); nitko u Djelu nikada ne može osjećati gorčinu ili ravnodušnost." (3) Znamo, dakle, da smo iz Božjeg doma, Božje obitelji, na putu prema konačnom domu gdje će se okupiti sva Božja djeca.

Iako znamo malo o tome što je Bog pripremio za one koji Ga ljube, On nam daje naznake: bit će *poput doma*. Za vrijeme posljednje večere Isus je rekao: *Neka se ne uznemiruje srce vaše! Vjerujte u Boga i u mene vjerujte! U domu Oca mojega ima*

*mного stanova. Da nema, zar bih vam rekao: 'Idem pripremiti vam mjesto?' Kad odem i priprelim vam mjesto, ponovno ću doći i uzeti vas k sebi da i vi budete gdje sam ja. (Iv 14, 1-3).* Počinjemo se pripremati za dom koji nam je obećan u ovom životu, prikupljajući materijal od kojega će biti sagrađen – ljubav i zajedništvo – svakog dana. Pripremiti si dom u ovom životu nije nešto što neobvezno prethodi onome što će doći kasnije, već potrebna priprema kako bi naša srca jednog dana prigrllila potpuno zajedništvo s Bogom i blaženima. Zaista je moguće zatvoriti se ovom daru i uništiti svoju spremnost na ljubav. (4)

Kad učimo o besplatnoj ljubavi u domu, to nam pomaže shvatiti i nešto o neizmjernoj ljubavi Božjoj. Sveti Josemaría naglašavao je međusobnu povezanost ljudske i božanske ljubavi: "Strastveno ljubi Gospodina! Ljubi ga do bezumlja jer ako postoji

ljubav – usuđujem se ustvrditi da i nema potrebe za odlukama. Moji roditelji – ti misli na svoje – nisu morali donositi odluke da će me voljeti, a ipak, kakvim izobiljem svakodnevne i nježne pažnje su me obasipali! Ovim istim ljudskim srcem možemo, i moramo, ljubiti Gospodina.” (5)

Zbog svih ovih razloga, važan dio evangelizacijske misije povjerene Opusu Dei sastoji se u izgradnji doma. “Ovaj obiteljski duh,” pisao je don Alvaro, “nama je toliko neophodan da ga svaka moja kći i svaki moj sin uvijek nosi sa sobom; toliko snažan da se odmah primijeti u nama i oko nas, omogućujući nam da stvorimo obiteljsku atmosferu gdje god da se nađemo.” (6)

Stvaranje ove obiteljske atmosfere, kao dijela obitelji djece Božje, donosi novu vrstu logike u svijet, način ljubljenja koji priprema srce za dan kad će Bog biti *u svemu* (1 Kor 10, 28).

“Naši domovi,” kaže nam Otac u jednom od svojih pisama, “trebaju biti ‘puni svjetla i radosti’. Otvoreni domovi, u kojima mnogo ljudi može sudjelovati, čak i oni koji možda nemaju toplinu doma.” (7) Takvi bi trebali biti domovi supernumerarija i suradnika, kao i centri Opusa Dei. Ovaj tekst, koji je podijeljen u dva dijela, ima za cilj pružiti natuknice za razmatranje obiteljskog života u centrima. Međutim, mnogo toga što je ovdje rečeno može se primijeniti na život u bilo kojem domu.

### ***U sadašnjosti, uz slobodu, jer to Bog od nas želi***

Mnogo je načina za stvoriti dom, ali svi oni imaju zajednička obilježja. Prvo, dom i obitelj nisu statična stvarnost; oni su uvijek put, trajni proces izgradnje. Hebrejska riječ *bayit*, koja je ranije spomenuta, nastala je od riječi *banah*, što znači “izgraditi”. Dom je uvijek u fazi

izgradnje, oblikovan ne samo vanjskim okolnostima i ograničenjima njegovih članova, već i brigom kojom brinu jedni za drugoga. Drugim riječima, samo dio onoga što hrani obitelj može se spremati u smočnicu. Iako "dobra uspomena, pogotovo uspomena iz našeg djetinjstva, kad smo još živjeli u roditeljskoj kući može 'spasiti' osobu," (8) obitelji ne mogu živjeti samo od uspomena.

Ako se obitelji obnove i rastu svakog dana kroz odnose među svojim članovima, mogu održati dojam dobrih odnosa, ali zapravo postaju skupine izoliranih dijelova, stvari koje su nešto značile u prošlosti, ali ih sada zajedno drži puko poštovanje prema obitelji. Iskustvo nas uči da ovaj spori proces udaljavanja često proizlazi iz razvoja individualističkih stavova u vezama, gubeći iz vida vrijednost onoga što dijele. Obitelj se onda prestaje obnavljati i

zadovoljava se dogovorenim okupljanjima, postajući nešto što više nije živo i, stoga, ne hrani duh. Obiteljski život može postati služben, predvidljiv i nadasve bremenit.

Zdrava obitelj gradi se iz dana u dan. Dobro zdravlje ne znači odsustvo problema: baš kao što mi u ovom životu nikada nećemo biti posve sveti, nijedan dom na svijetu – osim doma u Nazaretu, čijim "uglom" želimo biti – neće postići svoju puninu dok ne dođemo u nebo.

Kronična lomljivost doma poziv je na posao svakog dana kako bi ga se održalo na životu, kao što se vatra treba održavati; to je uzrok sintagme "srce i dom." Ovaj trud može se smatrati našim odgovorom onome što je Isus rekao o sebi: *Sin Čovječji nema gdje bi glavu naslonio (Mt 8, 20)*. Paradoksalno, svaki dom pozvan je biti mjestom za odmor, no njihovi članovi trebaju bdjeti da bi ga održali živim.

Ova dinamična priroda obiteljskog života dovodi do drugog obilježja: domovi se grade iz slobode svakog čovjeka koji ih oblikuje. Obitelji nisu definirane samo suživotom, življenjem zajedno, već i življenjem iste ljubavi, u zajedništvu. Svaki član obitelji pozvan je graditi obitelj svakog dana svojim jedinstvenim, osobnim, nezamjenjivim doprinosom. "Tako se stvara ambijent bratstva u kojem svaki pojedinac jača ljubav drugoga, a ujedinjeni iskusimo ono *stostruko* što nam je obećao Gospodin na putu prema vječnom životu (usp. Mt 19, 29)" (9) U obitelji postoji zajedništvo slobodne volje jer postoji zajednička volja da se dom održi živim. Također, postoji i zajedništvo intelekta jer postoji dogovor o tome što se gradi. Često je potrebno izričito navesti što se gradi, ili što može biti uništeno ili nedovršeno, kroz slobodna djela ili propuste svake osobe.

Treća je točka, ujedno i najvažnija, da stvaramo dom i obitelj *jer to Bog od nas želi*. U Opusu Dei, temelj procesa izgradnje doma čini Božji poziv i naša slobodna, osobna odluka da odgovorimo. *Stvoriti dom* dio je misije koju nam je Bog povjerio. Rad je, zasigurno, zaglavlje našeg posvećenja, ali ima i dublju, složeniju svrhu: naš osjećaj božanskog sinovstva, temelja našeg čitavog duhovnog života. Pripadamo Božjoj kući i Božjoj obitelji, i tako, "ako nastojimo ljubiti, opraštati i služiti, također ćemo po općinstvu svetih vrlo izravno pridonositi jedinstvu svih vjernika i čitavom čovječanstvu." (10)

Obiteljski život, dakle, nije ništa dodatno: to je jedno od temeljnih mjesta gdje je osoba pozvana biti Krist za svoju braću i sestre. Kako se odnosimo prema onima koje je Bog odlučio izabrati da s njima dijelimo dom, može rasvijetliti naš odgovor

na Božji poziv. Sveti Josemaría upozorio nas je na rizik "svetosti" bez iskrene otvorenosti drugima na najizravniji način. To se može dogoditi čak i onima koji, unatoč njihovoj borbi na različitim frontama, u konačnici moraju sebi priznati: "nisi dobar sin, dobar brat, dobar suradnik, dobar prijatelj, dobar kolega; i – jer ljubiš neuredno 'svoju svetost' - zavidan si. 'Žrtvuješ' se u mnogim 'osobnim' detaljima; zbog toga si privezan na svoj 'ja', na svoju osobu, i ne živiš za Gospodina ni za druge: živiš za sebe." (11)

U ovim riječima odzvanjaju one koje je anđeo izgovorio Crkvi u Efezu: *Znam tvoja djela, tvoj trud i postojanost tvoju i da ne možeš podnijeti opakih. Iskušao si one koji se prave apostolima, a nisu, i otkrio da su lažljivci. Postojan si, podnio si za ime moje i nisi smalaksao. Ali imam protiv tebe: prvu si ljubav svoju ostavio. (Otk 2, 2-4).* Otac nas je

također pozvao na razmatranje ove opasnosti: "Ako ste ponekad umorni od obiteljskoga života, tražite iskreno uzrok tog umora kako biste to ispravili. Mislite je li to samo zbog nedostatka materijalnih sredstava, ili zbog prirodnog napora kojeg može donijeti zalaganje u brizi za druge, ili je to također zbog hlađenja ljubavi." (12)

Obiteljski život, dakle, nije nešto što trebamo živjeti samo u iznimnim trenucima kad imamo više vremena, tijekom praznika, ili kad imamo manje posla. Naprotiv, intenzivan rad stvara uvjete za zdrav obiteljski život. U tom smislu, naš je Otac napisao: "djeca Božja u njegovom Djelu uče biti dobra sredstva, kao što se uči disati. Zbog toga što ih ne sprječavamo – naprotiv – u sudjelovanju u toj plemenitoj borbi s njihovim vršnjacima, kako bi prokrčili svoj put u životu usred neizbježnih profesionalnih sukoba

(...) koji su prikladni za uklanjanje ponosa, naivnosti i neiskustva.” (13) Stoga, kontakt s grubošću profesionalnog života, ublažen molitvom i smekšan delikatnim bratstvom s drugima, prirodan je način da svaka osoba da svoj osobni doprinos obiteljskom životu.

To delikatno, a jako bratstvo često dovodi do odluke o darivanju sebe. Istina je da naša ljubav prema drugima može potaknuti pitanja u srcima ljudi. *Po ovom će svi znati da ste moji učenici: ako budete imali ljubavi jedni za druge (Iv 13, 35).* Još od prvih generacija kršćana, usprkos poteškoćama i unutarnjim sukobima s kojima su se morali suočiti, drugi su ih promatrali i govorili, “Vidi kako ljube jedni druge.” (14) Naša evangelizacijska snaga nužno prolazi kroz ovo; to nije strategija ni pastoralni plan, već autentična vjernost Evanđelju.

---

(1) Sv. Josemaria, *Susret s Kristom*, no. 22.

(2) Papa Franjo, 6-V-2019.

(3) Sv. Josemaria, Pismo 11, no. 23.

(4) usp. papa Benedikt XVI, *Spe Salvi*, no. 45.

(5) sv. Josemaria, *Kovačnica*, no. 503.  
Također vidjeti *Susret s Kristom*, brojevi 142 i 155.

(6) Bl. Alvaro del Portillo, Pismo, 1-XII-1985, u *Obiteljska pisma I*, no. 204 (AGP, knjižnica, P17).

(7) Msgr. Fernando Ocáriz, Pastoralno pismo, 16-II-2023, n. 16.

(8) Fyodor Dostoevsky, *Braća Karamazovi*, Bantam Books, preveo Andrew R. MacAndrew, str. 934.

(9) Msgr. Fernando Ocáriz,  
Pastoralno pismo, 16-II-2023, n. 6.

(10) Msgr. Fernando Ocáriz,  
Pastoralno pismo, 16-II-2023, n. 16.

(11) Sv. Josemaria, *Brazda*, no. 739.

(12) Msgr. Fernando Ocáriz,  
Pastoralno pismo, 16-II-2023, n. 15.

(13) Sv. Josemaria, Pismo 27, no. 73.

(14) Tertulian, *Apologetics*, no. 39 (PL  
1).

Carlos Ayxelá